
Jaaroverzicht uilenwerkgroep (VWG De Bevelanden) 2014

Het zal niemand zijn ontgaan dat het jaar 2014 een heel goed uilenjaar is geweest. Steenuilen, kerkuilen en ransuilen zijn, wat betreft het grootbrengen van hun jongen, afhankelijk van het aanbod van muizen, maar ook moeten de weersomstandigheden gunstig zijn. Een winter die te lang duurt, langdurige sneeuwval, te veel regen of te weinig regen, een te warm of veel te koud voorjaar en te weinig muizen in het voorjaar kan de uilen doen besluiten minder eieren te leggen of zelfs het broedseizoen geheel over te slaan zoals de kerkuilen in het voorjaar van 2013 hebben gedaan. Over het algemeen gebeurt het eens in de vier jaar dat alle omstandigheden gunstig zijn voor een goed broedresultaat en dat was, wat betreft het broedseizoen van 2014, het geval.

KERKUIL BROEDSEIZOEN

De cijfers van het kerkuilenseizoen 2014 Noord en Zuid-Beveland

Locaties wel bezet, maar niet gebroed	16
Voorjaar aantal kasten in gebruik	30
Uitgevlogen jongen 1e broedsel	109
Zomer/najaar aantal kasten in gebruik	8
Uitgevlogen jongen 2e broedsel	30
Aantal jonge kerkuilen geringd	106

Het was dus een goed broedseizoen, hopelijk heeft het resultaat van 2014 het slechte broedseizoen van 2013 hiermee gecompenseerd. Dat er veel muizen beschikbaar waren was te zien aan het aantal muizen dat de uilen op voorraad hadden liggen in de kasten. Toen we in het najaar na het broedseizoen een kast wilden schoonmaken, lagen er nog ruim 40 gemummificeerde muizen in de kast. Kennelijk veel te veel muizen aangevoerd voor de jongen, die daar inmiddels al uitgevlogen waren, waarschijnlijk allen met overgewicht...

Totaal zijn er nu op de Bevelanden 180 kerkuilkasten geplaatst die door 14 controleurs worden gecontroleerd. Deze mannen komen naast de controles van kasten ook nog een paar maal per jaar bij elkaar om gezamenlijk uilennestkasten te timmeren. De "Formido" van Burgh-Haamstede levert het hout dat door de medewerkers van de bouwmarkt belangeloos eerst op maat wordt gezaagd.

Er zijn momenteel 14 controleurs actief: Cees Lavooy, Bram Korteknie, Ad Boone, Jos de Regt, Kees Dijkhuis, Henk Traas, Johan Kristelijn, Sjaak Punder, Timo Totté, Rinus Sinke, Jaap van de Velde, Kees Tazelaar, Sytse Stins en Peter Boelee. De kasten worden over het algemeen één á twee keer per jaar gecontroleerd, kasten waarin de controleur kerkuilen aantreft, krijgen daarna nog enkele malen controle.

De eerste controles vinden pas plaats wanneer vermoed wordt dat de kerkuilen aan het eind van hun broedperiode zitten, zodat ze niet meer verstoord kunnen worden.

Bij de controles moet snel worden gewerkt om zo min mogelijk verstoring te veroorzaken, dus even het deksel omhoog, de eieren tellen en deksel zachtjes dichtdoen en wegwezen. Soms ligt er al een klein kuiken tussen de eieren zodat meteen de datum van de volgende controle kan worden vastgelegd om de jongen te ringen. Want jonge uilen worden op een leeftijd van 25 – 30 dagen geringd. Kerkuilen beginnen meteen na de leg van het 1^e ei met het broeden, tijdens het broeden worden de andere eieren gelegd zodat het verschil in leeftijd tussen de jongen onderling best groot kan zijn.

Het ringen van de jonge uilen vindt over het algemeen plaats in het bijzijn van de eigenaars, waarbij het welzijn van de jonge uilen voorop staat, dus wordt er zeer zorgvuldig met de dieren om gegaan.

trotse eigenaar laat 'zijn' kerkuilkuiken zien...

Een nieuwe eigenaar van een kerkuilkast betaalt de uilenwerkgroep een bijdrage van € 30,- zodat daar weer hout van besteld kan worden voor een nieuwe kast.

Steeds meer eigenaren willen een webcam in de kast, de controle van de uilen in de kast wordt dan vanaf de begane grond uitgevoerd dat de minste verstoring oplevert.

In één van de kerkuilkasten in Nisse is ook een webcam geplaatst en de eigenaar ontdekte in maart via de TV die beneden in de schuur staat, dat er twee kerkuilen in de kast zaten.

De eigenaars, man en vrouw zaten hierna elke avond op twee comfortabele stoelen in de donkere schuur voor de TV met de beelden van de webcam en volgden de dagelijks de soap van 'hun'

kerkuilen, bovenin de schuur. Op 18 maart lagen er twee eieren, op 30 maart lagen er totaal 6 eieren, op 15 april kwam het eerste kuiken uit het ei, op 27 april lagen er totaal al 6 kuikens, toen ze geringd werden lagen er nog maar 4. Op 23 juli is het laatste jong uitgevlogen, 99 dagen nadat ze uit het ei gekropen was. Normaal vliegen jonge kerkuilen uit wanneer ze 58 dagen oud zijn. Maar zolang de ouders ze niet weggagen verblijven ze vaak langere tijd in hun veilige geboortekast.

In deze kast werd op een bepaald moment via de webcam een dode kerkuil gespot waarvan de kop er af was. Volgens de ring ging het niet om één van de 'eigen' jongen, maar bleek het om een geringd jong uit de nestkast van de burens te gaan, deze kerkuilnestkast staat 500 meter verderop in een schuur. Volgens Johan de Jong van de Kerkuilwerkgroep Nederland is er waarschijnlijk het volgende gebeurd:

dit 'buurmeisje/jongen' heeft op een verkenningsvlucht het geluid van bedelende jonge kerkuilen gehoord en is daar op afgegaan. Ze is de kast van haar burens ingegaan maar was daar uiteraard niet welkom. Er is waarschijnlijk geprobeerd om haar er weer uit te werken en als dat niet op tijd lukt dan trekken ze de vreemde bezoeker de kop er af. Volgens Johan gebeurt dit vaker. Waren deze uilen niet geringd dan zou het altijd een raadsel zijn gebleven wat zich hier in de kast heeft afgespeeld.

Niet alle Bevelandse kerkuilen broeden in kasten, soms vinden we een nest in het dakbeschot of bovenop zachtboardplaten die tegen de balken zijn geschroefd. Hun poep en braakballen verraden vaak waar ze zitten. Als ze niet in een kast broeden is het niet vanzelfsprekend dat de eigenaar dan zijn broedgeval zal melden. Behalve als er dan iets mis gaat want dan is men via internet in staat al gauw contact met ons te maken. Zo ook

een boer wiens asbestdak van de schuur gehaald moest worden en even niet wist wat er met de jonge kerkuilen moest gebeuren die vlak onder het dak tussen de isolatie zaten. Dit verhaal is gepubliceerd in de nieuwe kerkuilnieuwsbrief, uitgegeven door de Kerkuilwerkgroep Nederland, maar ook op de site van Vogelwerkgroep de Bevelanden: www.vwgdebevelanden.nl

Webcambeelden in de nestkast, er wordt gebruik gemaakt van infrarood licht. Het is er namelijk binnenin aarde donker.

Jaarverslag 2014 Kerkuilwerkgroep subwerkgroep Vogelwerkgroep De Bevelanden
Peter Boelee coördinator